

NOTĂ INFORMATIVĂ

cu privire la proiectul analizei pieței de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie mobilă, precum și la proiectele de hotărâri ale Consiliului de Administrație al ANRCETI privind măsurile de reglementare preventivă ale acestei piețe

În conformitate cu articolul 51 din Legea comunicațiilor electronice nr.241 din 15.11.2007, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI), identifică piețele relevante și efectuează analize de piață pe aceste piețe în scopul determinării faptului dacă piața relevantă este suficient de competitivă și al impunerii, menținerii, modificării ori retragerii obligațiilor speciale preventive.

De asemenea, ANRCETI definește metodologia și criteriile de identificare ale piețelor relevante și identifică aceste piețe, luând în considerare condițiile naționale specifice.

După identificarea piețelor relevante, ANRCETI efectuează analiza detaliată a acestor piețe, astfel încât să ia decizii cu privire la desemnarea furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele relevante (articolul 52 din Legea nr. 241/2007) și să impună obligații corespunzătoare (articolul 54 din Legea nr. 241/2007).

În conformitate cu articolul 53 din Legea nr. 241/2007, ANRCETI efectuează analiza piețelor relevante cel puțin o dată la 2 ani, în scopul constatării existenței concurenței efective pe aceste piețe. Ținând cont de aceasta, ANRCETI a elaborat în 2016 analiza în iterația a 4-a a Pieței de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie mobilă (Piața 7).

Procesul de analiză a piețelor presupune parcurgerea a 3 etape: identificarea piețelor relevante, analiza în detaliu a piețelor și determinarea obligațiilor preventive care urmează a fi impuse/menținute.

Identificarea pieței de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie mobilă

În rezultatul analizei efectuate, concluzia ANRCETI privind definirea pieței de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie mobilă nu diferă de cea anterioară în ceea ce privește limitele pieței.

Limitele geografice au fost determinate drept teritoriul național, iar Testul celor trei criterii a demonstrat că această piață este în continuare susceptibilă reglementării preventive.

Analiza în detaliu a pieței de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie mobilă

Analiza detaliată, în care au fost examinate o serie de criterii pe care ANRCETI le consideră corespunzătoare pentru piața dată, a arătat că toți furnizorii au putere

semnificativă pe piețele relevante de terminare a apelurilor în rețele proprii de telefonie mobilă, însă a arătat de asemenea că puterea de influențare a furnizorilor este diferită. Acestea au fost reflectate în riscurile identificate ale concurenței.

Prin urmare, concluzia ANRCETI este că toți furnizorii de rețele de telefonie mobilă de pe piață dețin puterea semnificativă pe piețele de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie mobilă și urmează a fi desemnați de către Consiliul de Administrație al ANRCETI drept furnizori cu putere semnificativă pe piețele date.

Determinarea obligațiilor preventive care urmează a fi impuse/menținute

În urma analizei, în conformitate cu articolul 53 din Legea nr. 241/2007, ANRCETI are dreptul să impună, să mențină, să modifice sau să revoce obligațiile față de furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice.

Astfel, în urma analizei efectuate, ANRCETI a ajuns la concluzia necesității menținerii obligațiilor speciale preventive impuse anterior furnizorilor cu putere semnificativă pe piața 7, inclusiv a obligației de orientare a prețurilor maxime pentru serviciile de terminare a apelurilor naționale în rețelele proprii de telefonie mobilă și a serviciilor conexe acestora la costul incremental pe termen lung (LRIC).

Tarifele maxime curente pentru terminare în rețele mobile a apelurilor au fost stabilite de ANRCETI în baza modelului BU-LRIC, respectiv în baza datelor efective cu privire la cererea de piață în perioada 2008-2010 și a previziunilor pentru perioada 2011-2012, ținând cont de ipoteza unui furnizor eficient care utilizează o tehnologie preponderantă pe piață. Păstrarea obligației date presupune revizuirea costurilor reieșind din datele actuale și reieșind din ipoteza unui furnizor eficient care utilizează o tehnologie eficientă.

Având în vedere că modelul utilizat anterior nu răspunde acestor cerințe, îndeosebi cerinței legate de utilizarea unei tehnologii de rețea eficiente, ANRCETI a făcut uz de dreptul său de a ține cont de tarifele practicate pe piețele concurențiale comparabile, stabilit în art. 48 alin. (2) al Legii nr.241/2007. În cazul dat o piață concurențială comparabilă este o altă rețea a unui furnizor ipotetic eficient de telefonie mobilă care utilizează o tehnologie eficientă. Astfel, ANRCETI a efectuat un studiu al piețelor concurențiale comparabile în vederea identificării unui nivel mediu al costurilor LRIC stabilite de către diferite autorități de reglementare din statele europene în baza modelelor BU-LRIC.

Prețul pentru terminare în rețele mobile, obținut în rezultatul studiului piețelor concurențiale comparabile cu privire la prețurile pentru terminarea apelurilor în rețelele de telefonie mobilă, este de 0,00492 EUR.

Pentru a diminua impactul reducerii prețului pentru terminare a apelurilor în rețelele mobile asupra furnizorilor de telefonie mobilă, a fost propusă reducerea graduală a prețului dat în 5 etape a câte jumătate de an, începând cu 01.01.2017, conform tabelului:

Tabel 1. Prețurile pentru terminare în rețele mobile

	Etapa I	Etapa II	Etapa III	Etapa IV	Etapa V
Data implementării	01.01.2017	01.07.2017	01.01.2018	01.07.2018	01.01.2019
Preț terminare mobil, EUR/min.	0,01270	0,01075	0,00881	0,00686	0,00492

Proiectul de analiză a pieței de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie mobilă, precum și proiectele de hotărâri ale Consiliului de Administrație al ANRCETI privind măsurile de reglementare preventivă ale pieței de terminare a apelurilor voce în rețelele individuale de telefonie mobilă au fost supuse consultării publice în perioada 30.11.2016 – 15.12.2016.

În cadrul termenului stabilit de consultare publică au parvenit comentarii din partea S.A.”Orange Moldova”, Consiliul Concurenței, S.A.”Moldcell”, S.A.”Moldtelecom” și ”Arax-Impex”S.R.L. Deciziile luate pe marginea comentariilor și propunerilor sunt reflectate în Sinteza recomandărilor care vizează proiectele date.

Șef DDR

Victor MURADU